

Kom til en humanistisk begravelse

*Af Jørgen Oldenburg
Leder af HS' begravelsesgruppe*

Gennem årene er jeg flere gange blevet spurgt, om der ikke var mulighed for at overvære en af vores begravelser, og jeg har hver gang måttet svare nej. Højtideligheden er jo de afdødes efterladtes og ikke vores arrangement, og jeg mener ikke, det tilkommer os at invitere udenforstående.

Men samtidigt forstår jeg jo godt de spørgendes lyst og interesse, så det er mig en glæde nu at kunne byde interesserede velkommen til en humanistisk begravelse – endda flere på samme dag, hvis man har lyst til det.

Sagen er nemlig den, at vi for tiden har fire mennesker i oplæring som ceremoniledere. De udviser glimrende

evner for arbejdet, og som afsluttende eksamen skal de gennemføre en såkaldt "Kapelprøve". Kort sagt består det i at tilrettelægge og forestå en begravelse for en opdigtet person. Højtideligheden gennemføres i et ka-

pel som en rigtig ceremoni, bortset fra at kisten selvfølgelig er tom.

Som en del af begravelsen skal der være et sørgende følge. Det vil vi gerne invitere alle medlemmer til at være. Man skal blot møde op, finde en plads og synge med på fællessange som ved enhver anden begravelse.

Kapelprøven finder sted i Frederiksborgs Hospitals Kapel, ved Indgang 19 på Tesdorpsvej mandag d. 28. januar 2013.

Den første tager sin begyndelse kl. 15.00 og forventes afsluttet ca. 15.30, den næste varer fra kl. 15.40 - 16.10, den tredje fra 16.20 - 16.50 og den sidste 17.00 - 17.30.

Vi håber på stor deltagelse – men gravkaffe må I selv sørge for!

Julegaven til Humanistisk Samfund

Humanistisk Samfund har netop hos SKAT opnået status som det man kalder "velgørende forening" på linje med f.eks. patientforeninger og godgørende organisationer. Det betyder nye muligheder for at støtte foreningens arbejde.

Godkendelsen indebærer nemlig, at giver man penge eller arv til Humanistisk Samfund (eller andre tilsvarende), kan man trække beløbet fra den skattepligtige indkomst fra op til max. 14.500 kr. Oversat til kontanter, vil det betyde, at hvis hver af foreningens cirka 500 medlemmer giver os 50,- kr., får vi næste år cirka 25.000

kr. mere at gøre godt med. Det er ikke mange penge for den enkelte, men det bliver det i foreningens regnskab. Man kan så bemærke, at et fradrag i indkomsten på 50 kr. næppe vil få afgørende indflydelse på din skatteprocent – men løsningen på det problem ligger lige for: Du giver bare noget mere!

Når du giver Humanistisk Samfund et frivilligt bidrag, skal vi rapportere det til SKAT, og det vil så fremgå af din årsopgørelse for 2012. Derfor har vi brug for dit navn, adresse og cpr-nummer. SKAT forpligter også HS til at sende kvitteringer til giverne, så det

vil være meget nyttigt, hvis du også anfører din e-mailadresse på overførslen. Bidragene skal overføres til foreningens bankkonto reg. nr. 8117, konto 0241 169.

Vi vil blive glade for ethvert beløb. For vores lille forening gør selv små beløb en forskel. I første omgang planlægger vi at bruge bidragene på en række små film til vores hjemmeside og Facebook. De skal give et konkret billede af vores ceremonier. Vi planlægger også at udarbejde foldere, som et indspark til den folkelige debat om kirkens fremtidige styrelse, som regeringens kirkeudvalg planlægger.

Hvem er vi? Fem spørgsmål til Lone Henningsen

I hvert nummer stiller vi fem faste spørgsmål til en person, der er aktiv i Humanistisk Samfund. Denne gang til Lone Henningsen, der er nyindmeldt aktiv i HS Hovedstaden.

Lone Henningsen

Hvorfor meldte du dig ind i HS?

Mit barnebarn skal "konfirmeres" her til foråret og det var hende der fortalte om foreningen, eller var det måske moren, altså min datter. Det var nok sådan det var. Og det lød jo så spændende at vi blev enige om at melde os ind hele bundtet, hvilket vil sige olde-mor, mormor, mor og datter samt morfar + hans nye kone, tror jeg nok..

Hvad er HS vigtigste opgave lige nu?

Er jo næsten ikke nået at blive tør bag ørerne, men tør da godt sige at med den kompetente forsamling jeg mødte ved et café-møde en tirsdag i november er der vist ingen grund til at bekymre sig. Der kom mange gode og relevante ideer på bordet så jeg fik helt klart det indtryk at.....her går det godt fru kammerherreinde...! Så jeg ville anbefale at slappe lidt af og glæde sig her i nuet... :-)

Hvordan kan vi nå det mål?

Ups ske de buar!!!

Når vi så har gjort det, smøger vi ærmerne op og fortsætter med at fortælle om vores dejlige forening og deler også flittigt ud af de flotte foldere. Vi kan jo slappe helt af for som I kan seovre i England er de allerede så småt ved at nedlægge folkekirken, ihvertfald for damer, når de ikke vil have kvindelige biskopper!!!

Hvad laver du, når du ikke er aktiv i HS?

Øh. Mindst muligt. Havde jo gået og glædet mig til at blive folkepensionist og få en masse god tid. I mine 10 sejerår elskede jeg hundevagten for der kunne jeg sidde i fred og ro og kigge på stjernerne, men nu skøjter jeg rundt. Der er lukket for vandet så jeg samler regnvand ind til mit morgenbad og hugger brænde og stabler brikket. Ser til min gamle mor engang imellem og tager imod mit barnebarn der kommer med alle sine veninder på slæb med soveposerne under armen, for her får de lov at passe sig selv, og sidst men ikke mindst forsøger jeg hektisk IKKE at komme i en bestyrelse men der er stor mangel på folk der udfører det de påtager sig!!!!...

Hvilken tophistorie vil du helst høre i radioavisen?

At fængslerne er konverteret til logi for de boligløse fordi der ikke er flere indbrudstyre!!!

Glæder mig til næste café-møde, mange hilsner fra Lone.

Møde med bedemænd

Af Jørn Rosborg, HS Aalborg

Den 27. november afholdt HS Aalborg et eftermiddagsmøde (med kaffe og en ostemad) for bedemænd/ begravelsesforretninger i Aalborg-området om humanistisk begravelse, med Asger Bertram som foredragsholder. Vi havde sendt 36 breve med invitationer til alle forretninger i området og supplerede med mail-remindere, da tilmeldingen i første omgang ikke var særlig stor.

Vi fik tilmelding fra 5 personer fra 3 forretninger. Én fik forfald, men hans forretning var repræsenteret. Selv om det var få, er vi sikre på, at det var umagen værd, for de var alle meget positive og så HS's tilbud som en eks-

tra service, de nu kunne tilbyde deres kunder. Én af forretningerne er med i Begravelse Danmark og ejeren vil fortælle sine kolleger om vort tilbud. En anden overvejede at revitalisere en bedemandsförening i Aalborg og der fortælle om vort tilbud. Bliver der senere interesse, vil vi meget gerne lave et nyt møde - og har tilsagn fra altid beredvillige Asger. Vi tror det kunne være en god idé at kopiere vort koncept andre steder i landet.

Kontingent 2013

Hovedbestyrelsen har besluttet, at en øremærket del af kontingentet fra 2013 skal gå til lokalt arbejde.

Vores lokalafdelinger gør et imponerende stort arbejde, og det arbejde vil vi styrke ved, at lokalafdelingerne får et regulært kontingent.

Landskontingentet vil som hidtil være 300 kr., men dertil kommer nu et lokalt kontingent på 30 kr. Det er den første kontingentstigning siden foreningen blev stiftet i 2008.

Hovedbestyrelsen vil samtidig foreslå næste landsmøde, at det bliver skrevet ind i vores vedtægter, at der skal være et selvstændigt lokalafdelingskontingent. Det kræver nogle kommuner for at give f.eks. lokaletilskud under folkeoplysningsloven.

Landsmøde 2013

Næste ordinære landsmøde i Humanistisk Samfund bliver lørdag d. 16 marts. Landsmødet kommer til at foregå i Aalborg. Vi satser på, at der både bliver spændende oplæg og mulighed for at spise sammen om aftenen. Som noget nyt regner vi også med, at der bliver mulighed for at overnatte for dem, der hellere vil tilbringe aftenen i godt selskab end i en bil på vej hjem. Der er meget mere om landsmødet i næste nummer af medlemsbladet, men sæt allerede nu kryds i kalenderen.

Revision af vedtægterne

Landsmødet skal blandt andet behandle en række forslag til vedtægtsændringer fra Hovedbestyrelsen.

Et af de væsentligste ændringsforslag er, at vi foreslår, at kontingentet til Humanistisk Samfund fremover kommer til at bestå af et kontingent til landsforeningen og et kontingent til

lokalafdelingen. Det vil være en god måde at understøtte det store arbejde, der foregår i vores lokalafdelinger. Samtidig vil det gøre det nemmere for lokalafdelingerne at låne kommunale lokaler efter folkeoplysningsloven.

Hovedbestyrelsen mangler endnu at undersøge nogle forskellige småting,

inden de endelige forslag til vedtægtsændringer er klar. Men man kan smugkigge på de forslag, vi har overvejet på vores hjemmeside under "[Medlemsinformation](#)" - "[Landsmøde 2013](#)". Hvis du har kommentarer, kan de sendes til ow@humanistisksamfund.dk. Gerne senest midt i januar.

Nye aktiviteter i Hovedstaden

Af Kelvin Nielsen, HS Hovedstaden

Lokalafdelingen afholdt ekstraordinær generalforsamling primo oktober 2012 for at vælge ny bestyrelse, da den "midlertidige" bestyrelse er igang med andre aktiviteter i Humanistisk Samfund. Der blev valgt tre medlemmer og tre suppleant. Bestyrelsen består nu af formand Kelvin Nielsen, næstformand Niels Dueholm og kasserer Peter A Nielsen og så suppleanterne. Nedenfor er der plukket lidt i de aktiviteter, vi er i gang med og nogle af de aktiviteter, vi vil "kaste os over" i 2013.

Bestyrelsen har efter generalforsamlingen lavet en længere prioriteret oversigt over de aktiviteter, der vil være i fokus det næste halve år. Udover

at fastholde et stambordsmøde den første tirsdag i måneden, for alle medlemmer, har vi på kort sigt kastet os over konkretiseringen (i en arbejdsgruppe) af en cafe - drevet af frivillige og med mulighed for lokale til vores aktiviteter og andre relevante aktiviteter (modellem er brugt i København i to "retrocafeer"), vi drøfter "kulturkirke" (læs: der planlægges nedlagt mere end 15 kirker i København) og hvis vi kunne "gafle" en af dem til humanistiske aktiviteter, så vil vi få et fast mødested (på længere sigt). Vi er ved at planlægge en række temamøder for medlemmer og andre interesserede i et samarbejde med Folkeuniversitetet, vi laver medlems-

hvervning på Strøget op til jul, der er planlagt besøg på et stort nyetableret krematorium til april 2013, sammen med vores lokale ceremoniledere.

På lidt længere sigt planlægger vi at blande os i kommunalvalget og afholde et medlemsarrangement omkring kirkekommissionen, for at se om vi kan påvirke processen lokalt i.f.t. adskillelse af kirke og stat.

Og så skal vi konsolidere arbejdet i bestyrelsen og lokalafdelingen og forsøge at lokke så mange nye medlemmer med som muligt. Så vi kan blive en endnu stærkere "stemme" i hovedstadsområdet.

Nordiske humanistiske konferencer

Af Jens Pihlkjær Christensen, Hovedbestyrelsesmedlem

Med vanligt storsind havde vor norske storebroder/-søster, Human-Etisk Forbund, HEF, inviteret to repræsentanter fra Danmark til deres årlige Landskonference d. 20. og 21. oktober. Sidsel M. Kjels og undertegnede var så heldige at deltage. Emnet for konferencen var lige så deprimerende aktuelt som det var interessant: "Ekstremisme og Tolerancens Grænser". 125 deltagere lyttede til foredrag, fik nye bekendskaber, diskuterede, købte bøger og andet merchandise og nød fremragende måltider. Indlæg og debatter omhandlede emner som konspirationsteorier, højreorienterede bevægelser, kulturisme på nettet etc. Konferencen gav ikke et egentligt svar på, hvor grænsen for tolerance går, men understregede betydningen af rationalitet og kritisk tænkning. Vi skal være rationelle og sobre, også sprogligt, og nuancerede i vor argumentation. Både åndeligt og

Sidsel Kjems og Jens Pihlkjær Christensen til konference i Oslo.

legemligt var der masser af god og nærende føde ved denne konference.

Humanisterna i Sverige afholdt deres Høstkonference i Stockholm d. 10. og 11. november. Undertegnede deltog efter invitation. Temaet for konferencen var "Sverige i Europa, Europa i Sverige". De ca. 100 deltagere be-

handlede gennem en række foredrag og workshops emner som EHEU's deklaration, individualisme vs. organisationstilhørsforhold, højrebevægelser i EU, humanistiske professionelle i Nederlandene, hædersrelateret vold, m.m. Også her var svaret uddannelse, fornuft, rationalitet samt bevarelse af velfærdssamfundet. Alt i alt en udmærket konference, der var værd at bruge tid og kræfter på. I tilknytning til konferencen blev den i år 2000 indstiftede "Hedenius-prisen" givet til parlamentsmedlem Nyamko Sabuni for hendes store arbejde for integration, lighed og fremme af bedre forhold for især piger.

Et stort varmt tak til HEF og Humanisterna for disse lejligheder til at blive klogere og møde ligesindede. Jeg håber, vi en dag kan gøre gengæld og invitere vore nordiske kolleger til en dansk Årskonference på samme høje niveau og derved udbygge det nordiske samarbejde.

Medietræningsdag

Af Ole Wolf

Vores to talspersoner og en del af hovedbestyrelsen samledes søndag d. 18. november til medietræning i Osramhuset på Nørrebro.

Det sker af og til, at journalister interviewer os, eller vi bliver inviteret til et debatmøde. Her er det vigtigt at kunne udtrykke sig klart og præcist, og at ens argumenter er tænkt ordentlig igennem. De fleste debattører kender den følelse, at noget man umiddelbart selv synes lød fornuftigt, bliver pillet fra hinanden, når man står overfor en uvenlig modpart.

Derfor havde vi lavet et uformelt arrangement, hvor vi på skift interviewede

hinanden, så resultatet på tv og gav feedback.

Vi gik derfra med følelsen af, at det havde været et inspirerende arrangement. Selvom alle deltagerne i forvejen var vant til at formulere sig om foreningen, gik alle derfra med følelsen af at have lært noget. Vi regner derfor med at gentage øvelsen næste år.

Talsmand Ole Morten Nygård interviewer næstformand Marie Louise Pedersen, mens Ole Wolf passer kameraet.

Hvad venter der os i 2013?

Nedenstående quiz vil med 10 supplerende spørgsmål være en del af underholdningen ved dette års midvinterfest, som (naturligvis) afholdes d. 21. december fra kl. 19.00. Hovedbestyrelsesmedlem Rainer Verhoeven og ceremonilederaspirant Jochen Hell lægger eksklusive frederiksbergske rum til festlighederne. Se nærmere andetsteds i medlemsbladet. Med hensyn til denne quiz kan den besvares af de medlemmer, der ikke har praktisk mulighed for at være til stede under vinterløjerne, men det skal være gjort senest d. 21.12.2012 til Jørgen Oldenburg på mailadressen

jo@humanistisksamfund.dk.

Humanistisk Forbunds kasserer, Sidsel Kjems, har med vanlig rundhåndethed stillet nogle gedigne rygsække til rådighed som gevinster. De er oprindeligt fremstillet til vores norske søsterorganisation, Human-Etisk Forbund, og derfor af høj skandinavisk rygsækkvalitet - nok værd at anstrenge sig for at få fingre i!

Så fat blyanten – eller den bærbare – og husk at nummerere svarene efterhånden som du tager stilling til spørgsmålene.

Hvad er der sket i tiden frem til vintersolhverv 2013?	Ja	Nej
1) Har Humanistisk Samfund d. 21. december 2013 et medlemstal på mere end 600?		
2) Har en Se & Hør-kendt fejret bryllup ved en humanistisk ceremoni inden 21. 12. 2013?		
3) Vil stambordsmøderne i den københavnske lokalforening fortsat finde sted på "Promenaden" den første tirsdag i måneden?		
4) Har DR2 haft et program, hvor et aspekt af HS' virke har været et centralt tema?		
5) Er 15 konfirmander pr. 21. 12. 2013 tilmeldt den jyske konfirmation i foråret 2014?		
6) Er der forhandlinger i gang med f.eks. Realdania om opførelsen af en konkret livssynsneutral ceremonibygning?		
7) Har en humanistisk begravelsesceremoni fundet sted under åben himmel?		
8) Har HS fået en lokalafdeling på Fyn?		
9) Har Kirkeudvalgets arbejde på noget tidspunkt refereret til HS?		
10) Overværede mere end 30 mennesker et diskussionsmøde arrangeret af HS under Folkemødet på Bornholm i juni 2013?		

Det sker! - Kalender for december og januar

December 2012

Lørdag d. 15.	HOVEDSTADEN	Medlemshvervning
Med uddeling af lidt mundgodt og brochurer og snak om Humanistisk Samfund.	Strøget v. Gammeltorv / Nytorv
Kl. 10 - 16
Fredag d. 21.	HOVEDSTADEN	Vintersolhvervsfest
Se omtale på bagsiden. Tilmelding senest 14. december på rv@humanistisksamfund.dk .	Hos Rainer Verhoeven, Paludan
Müllers Vej 4, Frederiksberg

Januar 2013

Tirsdag d. 8.	HOVEDSTADEN	Café-møde
Aktuelle temaer fra dagspressen præsenteres og diskuteres.	Café Promenaden, Frederiksberg Allé 58
Kl. 17.00 - 19.00
Tirsdag d. 22.	AALBORG	Bestyrelsesmøde
Åbent for alle nordjyske medlemmer.	Huset, Hasserisgade 10.
Kl. 19.00
Tirsdag d. 22.	VIBORG	Filosofisk café	Borgerhuset Stationen
Kl. 19.30
Mandag d. 28	HOVEDSTADEN	Oplev en humanistisk begravelse
Se omtale på forsiden.	Frederiksbergs Hospitals Kapel, ved Indgang 19 på Tesdorpsvej
Kl. 15.00 - 17.30

Sådan foregår en humanistisk begravelse - i Viborg

24. oktober holdt Humanistisk Samfund i Viborg offentligt møde, hvor ceremonileder Asger Bertram fortalte om humanistiske begravelser. Mødet var en succes, 25 mødte op, og TV Midt/Vest lavede et indslag om humanistiske begravelser og sendte live fra mødet. Indslagene kan ses på vores Facebook-side www.facebook.com/humanistisksamfund. Du kan også se finde indslagene ved at klikke [her](#).

Sproghjørnet: Tro

Af Jens Pihlkjær Christensen
Hovedbestyrelsesmedlem

Tro udtrykker i de fleste sproglige sammenhæng en større eller mindre grad af vished, men ordet tro synes ligeledes ofte at have en umiddelbar religiøs konnotation. Hvis man f. eks. siger "Jeg tror på mennesket" eller "Jeg tror på den videnskabelige metode", bliver man ofte beskyldt for at være lige så dogmatisk religiøs som de, der tror på en gud. For at undgå dette sludder/ denne afsporing af samtalen kan det

være nødvendigt i denne kontekst at undgå ordet tro og i stedet f. eks. sige "Jeg går ind for fornuft, kritisk tænkning og medmenneskelighed", "Jeg støtter menneskerettighederne", "Jeg mener den enkelte persons liv er et mål i sig selv", "Jeg sætter mennesket og dets livsbetingelser i centrum", "Jeg forsøger at handle etisk korrekt", "Jeg arbejder for et sekulært samfund" etc. etc. Disse er alle bekræftende udsagn. De afkræftende som "Jeg tror ikke på guder/engle/jomfrufødsler/djævl/ arvesynd/ etc." kan naturligvis indeholde ordet tro, da de jo er en negation. Man skal så passe på ikke at blive fanget af spørgsmålet "Hvad tror du så på?".

Humanistisk Samfund

Vester Voldgade 96, 5. tv.
1552 København V
www.humanistisksamfund.dk

Telefon: 42 43 20 10

E-mail: kontakt@humanistisksamfund.dk

Bankkonto: Reg. nr. 8117, konto 0241 169.

Bladet redigeres af: Ole Wolf (ansv.), Jørgen Oldenburg,
og Rainer Verhoeven.

Kommentarer og ideer til bladet er velkomne.

Julekort

Humanistisk Samfund har fået fremstillet fire forskellige julekort. Vi skal blandt andet dele dem ud ved en aktion på Strøget den 15. december. Men det er også oplagt at sende dem til familie og venner som ganske almindelige julekort. De kan bestilles hos jo@humanistisksamfund.dk. Man kan kigge nærmere på julekortene på vores hjemmeside www.humanistisk-samfund.dk. Der kan man også downloade dem som PDF-filer, hvis man vil sende kortet elektronisk.

Midvintersolhvervsjuleaften

i Hovedstaden den 21. december fra kl. 19 til de lyse timer

Igen i år er der julefrokost for alle medlemmer i hovedstadsområdet, nærmere bestemt på Frederiksberg, samt for venner og interesserede fra hele landet. Alle deltagere medbringer en ret, som kun skal mætte dem selv og værten. Dernæst skal de sørge for noget drikke til dem selv og værten. Sidst ikke mindst bedes alle om en genbrugsgave, eventuelt fra sidste års arrangement. Gaverne går ikke til værten, men omfordeles efter oldnordisk skik. Festen vil give tid til besindelse og letsind samt tilbageskuen og spådom. Mere skal der ikke røbes her. Tilmelding skal ske snarest, men senest den 18. december, ved e-mail til rv@humanistisksamfund.dk, så vil man få yderligere oplysninger tilsendt. God jul!

Kom med til Bornholm!

Det er efterhånden ved at være en tradition, at der afholdes folkemøde på Bornholm. Formålet med mødet er at stille en arena til rådighed, hvor politikere, organisationer og 'folket' kan mødes og diskutere politik i uformelle rammer. Vi deltog i år og har besluttet os for også at deltage næste år. Mødet finder sted d. 13. – 16. juni 2013. Vi mener, at mødet er alle tiders mulighed for at fortælle om vores sag og holde os inde på radaren hos politiske beslutningstagere. Vi mangler imidlertid et sommerhus, hvor vi kan overnatte. Kender du nogle, der vil leje et sommerhus ud til en fornuftig pris? Så send en mail til Lone Ree Milkjær, lrn@humanistisksamfund.dk eller ring på 2071 1113. Du er selvfølgelig også velkommen til at være med og stå i vores bod. Sæt kryds i kalenderen!

